

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi lasten kotihoidon
tuesta annetun lain muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lasten kotihoidon tuesta annettua lakia. Kotihoidon tuen perusosan määrää ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että kotihoidon tukijärjestelmän kokonaiskustannukset vähenevät vuositasolla 700 miljoonaa markkaa. Lisäksi lakiin tehtäisiin joitakin teknisiä tarkistuksia.

Samanaikaisesti tämän esityksen kanssa annetaan hallituksen esitys laeiksi lasten kotihoidon tuesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta ja lasten päivähoidosta annetun lain 11 a §:n

wäliaikaisesta muuttamisesta. Siinä ehdotetaan lykättäväksi vuoden 1996 alusta vuoden 1998 alkuun uudistusta, jolla lasten kotihoidon tukea ja kunnan järjestämää päivähoitopaikkaa koskevaa valintaoikeutta laajennetaan yhdellä ikäluokalla niin, että valintaoikeus on alle nelivuotiaiden lasten vanhemmilla tai muilla huoltajilla.

Esitys liittyy valtion vuoden 1996 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykytila

Lasten kotihoidon tuesta annetun lain (797/92) väliaikaisesti muutetun 1 §:n 1 momentin (1287/92 ja 1495/94) mukaan alle kolmivuotiaan lapsen vanhemmilla tai muilla huoltajilla, jotka eivät lapsen hoidon järjestämiseksi valitse lasten päivähoidosta annettua laissa (36/73) tarkoitettua kunnan järjestämää päivähoitopaikkaa, on lapsen muulla tavalla tapahtuvan hoidon järjestämiseksi oikeus saada lasten kotihoidon tukea. Sanottua säännöstä asiallisesti vastaava säännös sisältyy myös lasten päivähoidosta annetun lain väliaikaisesti muutettuun 11 a §:n 2 momenttiin (1496/94). Lasten kotihoidon tuesta annetun lain 1 §:n 1 momentin pysyvän sanamuodon mukaan valintaoikeus olisi alle nelivuotiaan lapsen vanhemmilla tai muilla

huoltajilla. Säännös ei kuitenkaan ole koskaan ollut sovellettavana, vaan raja on väliaikaisin lainmuutoksin pysytetty aikaisemmassa kolmessa ikävuodessa.

Nykyisin sovellettavina olevien säännösten tavoitteena on antaa alle kolmivuotiaan lapsen perheelle mahdollisuus vanhempainrahauden päätyttyä valita lapsen hoidon järjestämiseksi joko lasten kotihoidon tuki tai kunnan järjestämä päivähoitopaikka.

Lasten kotihoidon tuesta annetun lain 2 §:n mukaan lasten kotihoidon tukeen kuuluu perusosa, sisaruskorotus ja tulositonnainen lisäosa.

Lain väliaikaisesti muutetun 8 §:n 1 momentin mukaan perusosan saamisen edellytyksenä on, että perheessä on alle kolmivuotias lapsi, jota ei hoideta kunnan järjestämässä päivähoidossa. Pykälän 2 ja 3 mo-

mentin mukaisesti määräytyvä perusosa on nykytasossaan 1 908 markkaa kalenterikuukaudessa.

Sisaruskorotukseen ovat lain 9 §:n 1 momentin mukaan oikeutettuja perheet, joissa on perusosaan oikeuttavan lapsen lisäksi yksi tai useampi alle seitsemänvuotias kunnallisen päivähoitojärjestelmän ulkopuolella oleva lapsi. Kuitenkaan 3—6-vuotiaan lapsen kohdalla kunnan järjestämä enintään 5 tuntia kestävä päivähoito ei ole esteenä sisaruskorotuksen saamiselle. Pykälän 2 momentin mukaan sisaruskorotus on kutakin korotukseen oikeuttavaa lasta kohti 20 prosenttia perusosasta, nykytasossaan 382 markkaa.

Lain 10 §:n mukaan lisäosaa maksetaan, jos perusosaan oikeutettua lasta hoitaa pääasiassa hänen omassa kodissaan jompikumpi hänen vanhemmistaan tai hänen muu huoltajansa. Edellytyksenä on lisäksi, että perheen lain 11 §:ssä tarkemmin määritellyt kuukausitulot eivät ylitä lisäosaan oikeuttavaa rajaa.

Lain 11 §:n 1 momentin mukaan lisäosan täysi määrä on 80 prosenttia perusosasta, nykytasossaan 1 527 markkaa. Pykälän 2 ja 3 momentin perusteella täysimääräinen lisäosa myönnetään perheelle, jonka tulot nykytasossaan ovat enintään 4 617 markkaa kalenterikuukaudessa. Tulojen ollessa suuremmat täysimääräistä lisäosaa vähennetään 15 prosentilla siitä määrästä, jolla tulot kalenterikuukaudessa ylittävät kyseisen rajan. Lisäosa poistuu kuukausitulojen ylittäessä 14 790 markkaa.

Lain 8 §:n 3 momentin mukaan perusosan määrää tarkistetaan kalenterivuositain sen palkkaindeksiluvun mukaan, joka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain (395/61) 9 §:n soveltamista varten. Lain 28 §:n mukaan 8 §:n 2 momentissa (1494/94) tarkoitettu perusosan määrä (1 875 markkaa) ja 11 §:n 2 momentissa (1494/94) tarkoitettu lisäosan tuloajan markkamäärä (4 535 markkaa) vastaavat työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaan vuodelle 1992 vahvistettua palkkaindeksilukua. Nykytasossaan määrät vastaavat vuodelle 1995 vahvistettua palkkaindeksilukua.

2. Ehdotetut muutokset

Hallitusohjelman lisäpöytäkirjan mukaan

kuntien velvoitteita puretaan muuttamalla lasten kotihoidon tukijärjestelmää 700 miljoonan markan kustannussäästön aikaansaamiseksi.

Valtion vuoden 1996 talousarvioesityksen momentin 33.32.30 mukaan hallitus antaa eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi lasten kotihoidon tuesta annetun lain muuttamisesta siten, että kotihoidon tuen määräytymisperusteita muutetaan 1 päivästä tammikuuta 1996 lukien.

Tavoitellun kustannussäästön aikaansaamiseksi ehdotetaan kotihoidon tuen perusosan määrää koskevaa lain 8 §:n 2 momenttia tarkistettavaksi. Perusosan määrä olisi 1 500 markkaa nykyisen 1 908 markan sijasta. Samoin ehdotetaan lisäosan tuloajaa koskevaa 11 §:n 2 momenttia tarkistettavaksi siten, että täysimääräinen lisäosa edelleen myönnetään perheelle, jonka kuukausitulot ovat enintään 4 617 markkaa.

Hallitus antaa erikseen eduskunnalle valtion vuoden 1996 talousarvioesitykseen liittyvän esityksen yksityisalojen työeläkejärjestelmän uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi. Esitykseen sisältyvän työeläkkeiden indeksijärjestelmän muutoksen johdosta lasten kotihoidon tuesta annetun lain 8 §:n 3 momenttia ja 11 §:n 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että niissä tarkoitettuihin korotuksiin sovellettaisiin vain edellä mainitun hallituksen esityksen mukaista työntekijäin eläkelain 9 §:n 2 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettua indeksilukua.

Nyt ehdotetut perusosan määrä ja lisäosan tuloajan markkamäärä vastaavat vuodelle 1996 vahvistettua edellä mainitun esityksen mukaista työntekijäin eläkelain 9 §:n 2 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettua indeksilukua. Tämän vuoksi lasten kotihoidon tuesta annetun lain 28 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä ilmenisi sanottu asiantila.

Hallitus tulee lisäksi selvittämään pienten lasten hoitojärjestelmän kokonaisuuden vuoden 1997 loppuun mennessä. Tällöin ovat käytävissä myös kokemukset meneillään olevasta päivähoito palvelurahakokeilusta.

Lisäosan määräytymisperusteena olevaa tulokäsittelyä on muutettu huhtikuun 1 päivästä 1995 lukien sovellettaviksi tulleilla lasten kotihoidon tuesta annetun lain 11 §:n 2 ja 4 momentin muutoksilla (1494/94). Muutoksilla luovuttiin laissa aikaisemmin olleesta veronalaisen tulon käsitteestä muuttamalla

tulokäsite vastaamaan lasten päivähoidon maksujen määräytymisperusteena olevaa tulokäsitettä. Lain 10 §:ään jäi kuitenkin edelleen maininta veronalaista tuloista. Tämän vuoksi säännöstä ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että siinä veronalaisten tulojen sijasta ja yhdenmukaisesti jo tehtyjen muutosten kanssa puhuttaisiin tuloista. Muutos on tekninen.

Samanaikaisesti tämän esityksen kanssa annetaan hallituksen esitys laeiksi lasten kotihoidon tuesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta ja lasten päivähoidosta annetun lain 11 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta. Siinä ehdotetaan lykättäväksi vuoden 1996 alusta vuoden 1998 alkuun uudistusta, jolla lasten kotihoidon tukea ja kunnan järjestämää päivähoitopaikkaa koskevaa valintaoikeutta laajennetaan yhdellä ikäluokalla niin, että valintaoikeus on alle nelivuotiaiden lasten vanhemmilla ja muilla huoltajilla. Tämä sisällöllisiä muutoksia koskeva hallituksen esitys, jolla tarkistetaan kotihoidon tuen perusosan tasoa, on sen vuoksi katsottu tarkoituksenmukaiseksi antaa erillisenä.

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

3.1. Julkistaloudelliset vaikutukset

Lasten kotihoidon tuen kokonaiskustannukset vuonna 1994 olivat noin 3,2 miljardia markkaa.

Ehdotettu perusosan määrää koskeva tarkistus on mitoitettu vähentämään kotihoidon tukijärjestelmän kokonaiskustannuksia vuositasolla 700 miljoonaa markkaa.

Valtiontaloudelliset vaikutukset olisivat kuntien laskennallisten sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuksien vähenemisenä arviolta noin 290 miljoonaa markkaa. Kuntien osuus kustannussäästöstä olisi noin 410 miljoonaa markkaa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuksien väheneminen on otettu huomioon valtion vuoden 1996 talousarvioesityksen määrärahan mitoituksessa momentilla 33.32.30.

Esitys saattaa merkitä osalle muutoshetkellä lasten kotihoidon tuen piirissä olevista

perheistä siirtymistä oletettua aikaisemmin kunnan järjestämän päivähoidon piiriin. Samoin osa perheistä jää kokonaan siirtymättä tuen piiriin sen nykyistä alemman tason vuoksi. Muutoksen johdosta tapahtuva kunnan järjestämän päivähoidon tarpeen kasvu ei ole luotettavasti ennakoitavissa. Tämän johdosta mahdollisia kotihoidon tuen saajien määrän vähenemisen kustannusvaikutuksia ja vastaavasti päivähoitotarpeen kasvun kustannusvaikutuksia ei ole erillisinä otettu huomioon.

3.2. Vaikutukset perheiden taloudelliseen asemaan

Lasten kotihoidon tuen piirissä oli vuonna 1994 keskimäärin 89 400 perhettä. Sisaruskorotusta maksettiin keskimäärin 61 000 lapsesta. Lisäosaa sai keskimäärin 58 000 perhettä. Keskimääräinen lisäosa oli noin 1 150 markkaa kuukaudessa.

Kotihoidon tuen perusosan määrän muuttuessa edellä kuvatulla tavoin 1 500 markaksi kalenterikuukaudessa olisi sisaruskorotus nykyisen 382 markan sijasta 300 markkaa ja lisäosan täysi määrä nykyisen 1 527 markan sijasta 1 200 markkaa kalenterikuukaudessa. Täysimääräisen lisäosan tuloraja säilyisi ennallaan 4 617 markkana. Lisäosa poistuisi tulojen ylittäessä 12 613 markkaa.

Perusosan määrän muutos pienentäisi perheille maksettavia kotihoidon tukia keskimäärin 22,5 prosentilla. Perusosa alenisi 408, sisaruskorotus 82 ja täysimääräinen lisäosa 327 markalla kuukaudessa. Yksittäisten perheiden kohdalla muutos merkitsisi bruttotulojen pienenemistä 82—noin 1 100 markalla kuukaudessa perhekoosta riippuen.

Perusosan määrän muutos vaikuttaa myös osittaisen kotihoidon tuen määrään. Lain 11 a §:n 3 momentin mukaan osittainen kotihoidon tuki on kalenterikuukaudessa 25 prosenttia perusosasta. Muutoksen jälkeen tuki olisi nykyisen 477 markan sijasta 375 markkaa.

3.3. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Esityksellä ei ole organisatorisia eikä henkilöstövaikutuksia.

4. Asian valmistelu

Kotihoidon tukijärjestelmään ehdotettavia säästötoimenpiteitä on käsitelty hallituksen sosiaalipoliittisessa ministerityöryhmässä.

Tämän jälkeen esitys on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä.

5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lasten kotihoidon tuesta annettua lakia siten, että laissa viitattaisiin työeläkkeiden indeksijärjestelmässä tehtäväksi ehdotettavaan muutokseen. Hallitus antaa erikseen eduskunnalle valtion vuoden 1996 talousarvioesitykseen liittyvän esityksen yksityisalojen työeläkejärjestelmän uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi, johon mainittu indeksijärjestelmän muutos sisältyy.

6. Voimaantulo

Lakiehdotus liittyy valtion vuoden 1996 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1996.

7. Säättämisyjärjestys

Elokuun alusta tuli voimaan perusoikeusuudistus, jonka yhteydessä lailla Suomen Hallitusmuodon muuttamisesta (969/95) Hallitusmuodon 15 a §:ään sisällytettiin keskeiset sosiaaliset oikeudet.

Pykälän 2 momentin mukaan lailla taataan perustoimeentulon turva työttömyyden, sairauden, työkyvyttömyyden ja vanhuuden aikana sekä lapsen syntymän ja huoltajan menetyksen johdosta. Sosiaali- ja terveysvaliokunnan asiasta antamassa lausunnostakin (StVL 5/1994 vp) ilmenevästi turva taataan koko säännöksen alkuosassa lueteltujen elämäntilanteiden ajaksi. Lapsen syntymän ja huoltajan menetyksen perusteella annettavan turvan pituus sen sijaan on harkinnanvaraisempi.

Perustuslakien perusoikeussäännösten muuttamista koskevan hallituksen esityksen (HE 309/93 vp) perustelujen mukaan perustoimeentuloturvan käsite on voimassa ole-

vasta sosiaalilainsäädännöstä riippumaton. Säännöksen tarkoituksena ei ole turvata nykyisiä etuusjärjestelmiä, etuuksien tasoa tai saamisedellytyksiä sellaisenaan. Järjestelmiin voidaan myös sisällyttää tarveharkintaa koskevia säännöksiä. Säännös merkitsee kuitenkin pidemmälle menevää turvan tasoa kuin pykälän 1 momentin mukainen oikeus välttämättömään toimeentuloon. Tätä on korostettu myös perustuslakivaliokunnan asian johdosta antamassa mietinnössä (PeVM 25/1994 vp).

Säännöksen vaatimuksia eivät perustelujen mukaan vastaisi sellaiset lainsäädännölliset muutokset, jotka merkitsisivät olennaista puuttumista säännöksessä tarkoitettuun tavoin suojattuun perustoimeentulon turvan ydinsältöön.

Pykälän 3 momentti asettaa julkiselle valalle velvoitteen lailla tarkemmin säädettävällä tavalla turvata jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut, edistää väestön terveyttä sekä tukea perheen ja muiden lapsen huolenpidosta vastaavien mahdollisuuksia turvata lapsen hyvinvointi ja yksilöllinen kasvu.

Säännöksessä ei määritellä sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistapaa. Lakiehdotuksen perustelujen mukaan säännös ei myöskään sido palvelujen järjestämistä nykyiseen lainsäädäntöön. Säännös velvoittaa ainoastaan turvaamaan riittävien palvelujen saatavuuden. Palvelujen riittävyyttä arvioitaessa lähtökohtana voidaan pitää sellaista palvelujen tasoa, joka luo jokaiselle ihmiselle edellytykset toimia yhteiskunnan täysivaltaisena jäsenenä.

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan lausunnon mukaan julkisen vallan velvoitetta on tulkittava tehtävänä edistää lapsiperheiden aineellista hyvinvointia. Säännös asettaa velvoitteita lapsiperheisiin kohdistuvien palvelujärjestelmien ylläpitämiseen sekä perhepoliittisiin tulonsiirtoihin. Säännös täydentää perheelle pykälän 2 momentin mukaan annettavaa tukea, mutta ulottuu ajallisesti koko siihen aikaan, jonka henkilö on alaikäinen ja edellytysten luomiseen sen jälkeiseenkin hyvinvointiin.

Perusteluissa nykyisistä säännöksen tarkoitusta toteuttavista tukijärjestelmistä mainitaan esimerkkinä muun muassa lasten päivähoitojärjestelmä sekä lapsiperheiden aineellinen tukeminen esimerkiksi lapsilisen ja verotuksen kautta.

Lasten kotihoidon tuesta annetun lain 1 §:n sanamuoto korostaa kotihoidon tuen luonnetta kunnan järjestämälle päivähoidolle vaihtoehtoisena lapsen muulla tavalla tapahtuvia hoitojärjestelyjä tukevana sosiaali- palvelujärjestelmän osana.

Kotihoidon tuen voidaan siten Hallitusmuodon 15 a §:n sanamuoto, pykälän perustelut ja erityisesti sosiaali- ja terveystieteiden lausunnosta ilmenevät kannanotot huomioon ottaen katsoa kuuluvan lähinnä pykälän 3 momentissa julkiselle vallalle säädettyjen turvaamistoimenpiteiden piiriin.

Hallituksen käsityksen mukaan nyt esitetyn kotihoidon tuen tason tarkistuksen ei voida katsoa merkitsevän niin olennaista

heikennystä lapsen huolenpidosta vastaavien saaman tuen määrään, ettei tuen tasoa edelleen voisi pitää Hallitusmuodon 15 a §:n 3 momentin tarkoittaman turvaamistehtävän kannalta riittävänä. Hallituksen käsityksen mukaan kyseessä ei muutoinkaan voida katsoa olevan puuttuminen Hallitusmuodon 15 a §:ssä tarkoitettujen oikeuksien ydinsisältöön. Asian tulkinnanvaraisuuden vuoksi hallitus pitää kuitenkin suotavana, että asiasta pyydetään perustuslakivaliokunnan lausunto.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

lasten kotihoidon tuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lasten kotihoidon tuesta 21 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (797/92) 8 §:n 2 ja 3 momentti, 10 §, 11 §:n 2 ja 3 momentti sekä 28 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 8 §:n 2 momentti ja 11 §:n 2 momentti 29 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa (1494/94), seuraavasti:

8 § Perusosa

Perusosa on 1 500 markkaa kalenterikuukaudessa.

Perusosan määrää tarkistetaan kalenterivuositain sen indeksiluvun mukaan, joka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n 2 momentin ensimmäisen virkkeen soveltamista varten.

10 § Lisäosa

Lisäosan saamisen edellytyksenä on, että 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua lasta hoitaa pääasiassa hänen omassa kodissaan jompikumpi hänen vanhemmistaan tai hänen muu huoltajansa ja että perheen tulot kuukaudessa eivät ylitä lisäosaan oikeuttavaa rajaa. Jos lisäosaa saava perhe alkaa saada erityisäitiys-, äitiys- tai vanhempainrahaa, lisäosaa maksetaan samoin edellytyksin näiden etuuskien tai isyysrahan estämättä. Jos edellä mainitut edellytykset täyttävän perheen, joka ei vielä saa lisäosaa, vanhempainrahakautta on pidennetty useamman kuin yhden lapsen

samanaikaisen syntymän johdosta, perheelle maksetaan lisäosaa myös vanhempainrahakauden pidennystä koskevalta ajalta.

11 § Lisäosan määrä

Täysimääräinen lisäosa myönnetään perheelle, jonka tulot ovat enintään 4 617 markkaa kalenterikuukaudessa. Mikäli perheen tulot ovat tätä suuremmat, täysimääräistä lisäosaa vähennetään 15 prosentilla siitä määrästä, jolla perheen tulot ylittävät 4 617 markkaa kalenterikuukaudessa.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua tuloarajaa tarkistetaan kalenterivuositain sen indeksiluvun mukaan, joka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n 2 momentin ensimmäisen virkkeen soveltamista varten.

28 § Eräiden säännösten soveltaminen

Edellä 8 §:n 2 momentissa tarkoitettu perusosan määrä ja 11 §:n 2 momentissa tarkoitettu tuloarajan markkamäärä vastaavat vuodelle 1996 vahvistettua työntekijäin eläkelain 9 §:n 2 momentin ensimmäisessä

virkkeessä tarkoitettua indeksilukua.

mikuuta 1996.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tam-

Helsingissä 29 päivänä syyskuuta 1995

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Terttu Huttu-Juntunen*

Laki

lasten kotihoidon tuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan lasten kotihoidon tuesta 21 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (797/92) 8 §:n 2 ja 3 momentti, 10 §, 11 §:n 2 ja 3 momentti sekä 28 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 8 §:n 2 momentti ja 11 §:n 2 momentti 29 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa (1494/94), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 § *Perusosa*

Perusosa on 1 875 markkaa kuukaudessa. Perusosan määrää tarkistetaan kalenterivuositain sen *palkkaindeksiluvun* mukaan, joka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain (395/61) 9 §:n soveltamista varten.

Perusosa on 1 500 markkaa kalenterikuukaudessa.

Perusosan määrää tarkistetaan kalenterivuositain sen indeksiluvun mukaan, joka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n 2 *momentin ensimmäisen virkkeen* soveltamista varten.

10 § *Lisäosa*

Lisäosan saamisen edellytyksenä on, että 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua lasta hoitaa pääasiassa hänen omassa kodissaan jompikumpi hänen vanhemmistaan tai hänen muu huoltajansa ja että perheen *veronalaiset* tulot kuukaudessa eivät ylitä lisäosaan oikeuttavaa rajaa. Jos lisäosaa saava perhe alkaa saada erityisäitiys-, äitiys- tai vanhempainrahaa, lisäosaa maksetaan samoin edellytyksin näiden etuuksien tai isyysrahan estämättä. Jos edellä mainitut edellytykset täyttävän perheen, joka ei vielä saa lisäosaa, vanhempainrahakautta on pidennetty useamman kuin yhden lapsen samanaikaisen syntymän johdosta, perheelle maksetaan lisäosaa myös vanhempainrahakauden pidennystä koskevalta ajalta.

10 § *Lisäosa*

Lisäosan saamisen edellytyksenä on, että 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua lasta hoitaa pääasiassa hänen omassa kodissaan jompikumpi hänen vanhemmistaan tai hänen muu huoltajansa ja että perheen tulot kuukaudessa eivät ylitä lisäosaan oikeuttavaa rajaa. Jos lisäosaa saava perhe alkaa saada erityisäitiys-, äitiys- tai vanhempainrahaa, lisäosaa maksetaan samoin edellytyksin näiden etuuksien tai isyysrahan estämättä. Jos edellä mainitut edellytykset täyttävän perheen, joka ei vielä saa lisäosaa vanhempainrahakautta on pidennetty useamman kuin yhden lapsen samanaikaisen syntymän johdosta, perheelle maksetaan lisäosaa myös vanhempainrahakauden pidennystä koskevalta ajalta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 §

Lisäosan määrä

Täysimääräinen lisäosa myönnetään perheelle, jonka tulot ovat enintään 4 535 markkaa kalenterikuukaudessa. Mikäli perheen tulot ovat tätä suuremmat, täysimääräistä lisäosaa vähennetään 15 prosentilla siitä määrästä, jolla perheen tulot ylittävät 4 535 markkaa kalenterikuukaudessa.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua tulorajaa tarkistetaan kalenterivuositain sen *palkkaindeksiluvun* mukaan, joka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n soveltamista varten.

28 §

Eräiden säännösten soveltaminen

Edellä 8 §:n 2 momentissa tarkoitettu perusosan määrä ja 11 §:n 2 momentissa tarkoitettu tulorajan markkamäärä vastaavat työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaan vuodelle 1992 vahvistettua *palkkaindeksilukua*.

Täysimääräinen lisäosa myönnetään perheelle, jonka tulot ovat enintään 4 617 markkaa kalenterikuukaudessa. Mikäli perheen tulot ovat tätä suuremmat, täysimääräistä lisäosaa vähennetään 15 prosentilla siitä määrästä, jolla perheen tulot ylittävät 4 617 markkaa kalenterikuukaudessa.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua tulorajaa tarkistetaan kalenterivuositain sen *indeksiluvun* mukaan, joka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n 2 momentin *ensimmäisen virkkeen* soveltamista varten.

28 §

Eräiden säännösten soveltaminen

Edellä 8 §:n 2 momentissa tarkoitettu perusosan määrä ja 11 §:n 2 momentissa tarkoitettu tulorajan markkamäärä vastaavat *vuodelle 1996 vahvistettua* työntekijäin eläkelain 9 §:n 2 momentin *ensimmäisessä virkkeessä* tarkoitettua indeksilukua.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1996.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

